

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

16 במרס 2016

1032

ו' באדר ב' התשע"ו

עמוד

הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2016 890

הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2016

1. תיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) – להלן – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) – על הביטוח) – (1) בסעיף 1 –

(א) אחרי ההגדרה "גוף מוסדי" יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

תדיר את הלימת הפיקוח והאסדרה בישראל לסטנדרטים הבין-לאומיים. זאת בין השאר, כדי לוודא שישראל ראויה להשתלב בגופים הכלכליים העולמיים השונים, בלי לסכן גופים פיננסיים הפועלים בכלכלות אחרות. בין השאר נבחנת על ידי ארגונים אלה מידת עצמאותן של רשויות פיקוח פיננסיות.

אף שלאגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר תפקיד מרכזי בהסדרת פעילותם של מתווכים פיננסיים מרכזיים ובפיקוח עליהם, ואף שארגוני פיקוח פיננסיים בין-לאומיים מציינים כבר כמה שנים את הצורך בהפרדתו ממשרד האוצר וחיוזוק פעילותו העצמאית, הוא אינו מהווה כיום רשות עצמאית אלא חלק אינטגרלי מאגפי משרד האוצר. זאת בשונה מרשויות פיקוח פיננסיות אחרות בישראל ובניגוד לסטנדרטים הבין-לאומיים.

לאור האמור, מוצע להפוך את אגף שוק ההון לרשות שתיקרא רשות שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן – הרשות). הרשות תפעל כיחידה עצמאית במשרד האוצר והשר הממונה עליה יהיה שר האוצר. הפיכת אגף שוק ההון לרשות עצמאית אשר בראשה יעמוד הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן – הממונה) צפויה להקנות לממונה עצמאות וחופש פעולה מינהלי הדרושים לביצוע תפקידיו המורכבים ולהפעלת סמכויותיו באופן מיטבי.

הצעת חוק זו נועדה לממש את התכלית האמורה, וזאת, בין השאר, על ידי תיקון סעיפים בחוקי הפיקוח הפיננסיים השונים ויצירת התשתית להקמת הרשות כאמור ולסמכויות הממונה שיעמוד בראשה.

1 סעיף חלקה העיקרי של הצעת חוק זו נוגע לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח). התשמ"א-1981 (להלן – חוק הפיקוח על הביטוח). החוק האמור קובע כיום את סמכויותיו של המפקח על הביטוח ועומד בראש אגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר ומסדיר חלק ניכר מתפקידי האגף. במסגרת השינוי המוצע וכחלק מכינון האגף האמור כרשות עצמאית לעניין שוק ההון ביטוח וחסכון, מוצעים תיקונים שונים והתאמות בסעיפי החוק, כפי שיפורט להלן.

לפסקה (1)

מוצע להגדיר מונחים שונים אשר נוספו במסגרת תיקון זה לחוק הפיקוח על הביטוח. בין השאר, מוגדרים המונחים האלה:

כללי שוק ההון ושוק הכספים (להלן – השווקים הפיננסיים) ממלאים תפקיד מרכזי בכלכלה המודרנית ומשפיעים בצורה משמעותית על יכולתם של משקיעים לממש את פוטנציאל הצמיחה הכלכלית שלהם. לפעילותם התקינה השפעה רבה על תפקוד כלל ענפי המשק, כמו גם על חיי הפרט.

אחד האמצעים המרכזיים בקידום תפקוד מיטבי של שווקים פיננסיים, הוא קיום של הסדרה ופיקוח יעילים ואפקטיביים עליהם ועל מתווכים פיננסיים הפועלים בהם, שתכליתם העיקרית – שמירה על ענייני ציבור המבוטחים והחסוכים.

הסדרה יעילה של השווקים הפיננסיים ופיקוח יעיל עליהם נועדו לתקן כשלים בהם, לתרום לפיתוחם ולקידומם ולאפשר להם למלא את ייעודם. זאת בפרט בשל פגיעותם ורגישותם לסיכונים, ובכלל זה החשש כי התמוטטות של מתווך פיננסי אחד תגרום תגובת שרשרת שהשלכותיה על השווקים הפיננסיים ועל הכלכלה הריאלית עלולות להיות חמורות. הסדרה יעילה של שווקים פיננסיים ושל מתווכים פיננסיים הפועלים בהם ופיקוח יעיל עליהם, מסייעים בשמירה על יציבותם, בשמירה על הרגנות בהפצת מקורות, בקיום יחסים הוגנים בין מתווכים פיננסיים לבין ציבור הלקוחות והמשקיעים, בשכלול התחרות ובחיוזוק אמון הציבור בהם.

כדי להשיג תכליות אלה, הוקמו בעולם ובישראל מערכות ציבוריות להסדרת הפעילות של מתווכים פיננסיים והפיקוח עליהם (להלן – רשויות פיקוח פיננסיות).

עצמאות רשות פיקוח פיננסית היא אבן יסוד בהתנהלותה, וחיונית ביותר כדי להבטיח שתוכל לקיים את אחריותה ולממש את תפקידיה ואת סמכויותיה ביעילות, במהירות, בהתבסס על מאפיינים מקצועיים, ובאופן נטול פניות ובלא השפעות פוליטיות, כשהשיקול הבלעדי העומד לנגד עיניה הוא שמירה על האינטרס של הציבור בתחומי סמכותה ואחריותה.

החשיבות המיוחסת למרכיב העצמאות של רשות פיקוח פיננסית, באה לידי ביטוי ביתר שאת, בכללים ובסטנדרטים של ארגונים בין-לאומיים שלהם ישראל מחויבת במסגרת חברותה באותם ארגונים, דוגמת ה-OECD וארגוני מפקחים פיננסיים בין-לאומיים. ארגונים אלה, וכן קרן המטבע העולמית (IMF), בוחנים באופן

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 208; התשע"ה, עמ' 60.

- "גוף מפוקח" – גוף שפעילותו טעונה רישוי לפי חוקי הפיקוח או שהוא נתון לפיקוחו של הממונה לפי חוקי הפיקוח;
- (ב) ההגדרות "המפקח" ו"המועצה" – יימחקו;
- (ג) אחרי ההגדרה "הוועדה" יבוא:
- "הממונה" – הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון שמונה לפי סעיף 2(א);
- (ד) אחרי ההגדרה "חוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות" יבוא:
- "חוקי הפיקוח" – חוק זה, חוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני וחוק הפיקוח על קופות גמל";
- (ה) אחרי ההגדרה "תאגיד בנקאי" יבוא:
- "תאגיד החזקה מוסדית" – תאגיד השולט בגוף מוסדי, שמתקיים בו אחד מאלה:
- (1) יותר משלושים אחוזים מכלל נכסיו הם אמצעי שליטה בגופים מוסדיים;
- (2) מתוך סך הנכסים המנוהלים על ידי גופים שבשליטתו, יותר משלושים אחוזים מנוהלים על ידי גופים מוסדיים;
- (2) במקום כותרת פרק ב' יבוא:

"פרק ב': רשות שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה והוועדה המייעצת

סימן א': רשות שוק ההון ביטוח וחסכון

הרשות 1א. מוקמת בזה רשות שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן – הרשות).

ד ב ר י ה ס ב ר

בנוסף, וכחלק מהשינוי האמור, מוצע למחוק בסעיף 1 לחוק הפיקוח על הביטוח את ההגדרה "המפקח" ואת ההגדרה "המועצה" אשר מתייתרות לאור הצעת חוק זו. וזה נוסח ההגדרות אשר מוצע למחקן כאמור:

"המפקח" – המפקח על הביטוח כמשמעותו בסעיף 2;

"המועצה" – המועצה המייעצת שהוקמה לפי סעיף 6.

לפסקה (2)

מוצע להחליף את הכותרת של פרק ב' לחוק הפיקוח על הביטוח, כך שבמקום "המפקח על הביטוח, הוועדה המייעצת והמועצה המייעצת" יבוא "רשות שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה והוועדה המייעצת". בהתאמה, מוצע לחלק את פרק ב' לשלושה סימנים. זאת בשל ההוראות המוצעות לעניין הקמת הרשות, ביטול המועצה המייעצת ובשל האחדת תוארו של המפקח בחוקי הפיקוח שייקרא מעתה הממונה.

לסעיף 1א המוצע

מוצע להקים את רשות שוק ההון ביטוח וחסכון. לפי המבנה המוצע הרשות תפעל כיחידה ממשלתית עצמאית ונפרדת והשר הממונה עליה יהיה שר האוצר.

להגדרה "גוף מפוקח" – גוף מפוקח הוא גוף שפעילותו טעונה רישוי לפי חוקי הפיקוח או גוף הנתון לפיקוחו של הממונה לפי חוקי הפיקוח.

להגדרה "הממונה" – הממונה הוא הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון אשר מונה לפי סימן ב' לפרק ב' המוצע. ממונה זה נכנס בנעלי המפקח על הביטוח העומד כיום בראש אגף שוק ההון ביטוח וחסכון, ויעמוד בראש הרשות.

להגדרה "חוקי הפיקוח" – חוקי הפיקוח הם חוק הפיקוח על הביטוח, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005.

להגדרה "תאגיד החזקה מוסדית" – תאגיד החזקה מוסדית הוא תאגיד השולט בגוף מוסדי (מבטח וחברה מנהלת) ושיותר משלושים אחוזים מכלל נכסיו הם אמצעי שליטה בגופים מוסדיים או שמתוך סך הנכסים המנוהלים על ידו או על ידי גופים שבשליטתו, יותר משלושים אחוזים מנוהלים על ידי גופים מוסדיים (להרחבה בעניין תאגיד החזקה מוסדית ר' להלן דברי ההסבר לפסקה (112) בסעיף 1 להצעת החוק).

עצמאות הרשות 1.ב. הרשות תהיה עצמאית בהפעלת סמכויותיה לשם מילוי תפקידיה, בהתאם להוראות חוק זה.

תפקידי הרשות 1.ג. (א) תפקידי הרשות הם:

(1) שמירה על עניינם של המבוטחים, העמיתים ולקוחות הגופים המפוקחים;

(2) הבטחת היציבות והניהול התקין של הגופים המפוקחים;

(3) קידום התחרות במערכת הפיננסית, ובמיוחד בשוק ההון הביטוח והחיסכון;

(4) עידוד חדשנות טכנולוגית ועסקית בפעילותם של הגופים המפוקחים.

(ב) בביצוע תפקידיה תביא הרשות בחשבון את המדיניות הכלכלית של הממשלה.

(ג) בתחום החיסכון הפנסיוני תפעל הרשות בהתאם להחלטות הממשלה.

תקציב הרשות 1.ד. תקציב הרשות ייקבע בחוק התקציב השנתי בסעיף תקציב נפרד, והממונה יהיה ממונה על סעיף התקציב; לעניין זה –

”חוק תקציב שנתי”, ”ממונה על סעיף תקציב” – כהגדרתם בחוק יסודות התקציב, התשמ”ה-1985²;

”סעיף תקציב” – כהגדרתו בחוק התקציב השנתי.

ד ב ר י ה ס ב ר

נוסף הוא הבטחת יציבותם וניהולם התקין של הגופים המפוקחים על ידי הממונה, ובכלל זה שמירה על התנהלות הוגנת של הגופים המפוקחים כלפי לקוחותיהם, והכול לצורך שמירה על ציבור המבוטחים והחוסכים. תפקידים נוספים הם, קידום התחרות במערכת הפיננסית ובמיוחד בשוק ההון, הביטוח והחיסכון ועידוד חדשנות טכנולוגית ועסקית בפעילותם של הגופים המפוקחים על ידי הממונה.

בשים לב לתפקידי הרשות ולעצמאותה בביצוע תפקידים אלה, מקובל כי בנושאי מדיניות בתחום החיסכון הפנסיוני, פועל הממונה בהתאם למדיניות הממשלה. לאור האמור, מוצע לקבוע כי הרשות תפעל בהתאם להחלטות ממשלה בתחום החיסכון הפנסיוני. עוד מוצע לקבוע כי, בביצוע תפקידיה, תביא הרשות בחשבון את המדיניות הכלכלית של הממשלה – כאשר הכוונה היא למדיניות הממשלה כפי שהיא באה לידי ביטוי בהחלטות הממשלה, זאת בדומה להוראות הקבועות כיום בחוקי הפיקוח.

לסעיפים 1ד ו-1ה המוצעים

כדי להגשים את המטרות העומדות בבסיס הקמת הרשות, מוצע כי הרשות תתקצב בסעיף תקציבי נפרד בתקציב המדינה, כמו משרד ממשלתי, והממונה יהיה האחראי על תקציב הרשות ועניינייה המינהליים. במסגרת סמכויותיו מוצע להקנות לממונה את הסמכות לייצג את

לסעיף 1ב המוצע

כחלק מהסטנדרטים הבינ-לאומיים הנוגעים לרמת הפיקוח הפיננסית, התייחסו גופים בין-לאומיים שונים, באופן נרחב, למידת עצמאותו של הרגולטור המפקח על שוק הביטוח והחיסכון במדינות השונות. בהמלצותיהם, הדגישו הארגונים, כגון ה-OECD, וקרן המטבע הבינ-לאומית, את החשיבות ביצירת רגולטור עצמאי בהפעלת סמכויותיו ואת תפקידו לשמור על ציבור המבוטחים והחוסכים. בהתאם לכך וכדי להגשים את תפקידיה באופן מיטבי, מוצע כי הרשות תהיה עצמאית בהפעלת סמכויותיה, והכול לצורך שמירה על עניינם של המבוטחים, העמיתים ולקוחות הגופים המפוקחים בידי הממונה, ומילוי שאר תפקידיה.

לסעיף 1ג המוצע

מוצע לקבוע את תפקידי הרשות בשים לב לתפקידים הקיימים כיום, תוך התאמתם למציאות המשתנה כפי שבאה לידי ביטוי בהצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים), התשע”ו-2015 (הצ”ח התשע”ו, עמ’ 202) (להלן – הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים). תפקידיה העיקרי של הרשות הוא לשמור על עניינם של המבוטחים, העמיתים ולקוחות הגופים המפוקחים על ידי הממונה. תפקיד

² ס”ח התשמ”ה, עמ’ 60.

עסקאות הרשות 10. זה. לצורך ביצוע הוראות חוק זה, מורשה הממונה, יחד עם חשב הרשות, לייצג את הממשלה בעסקאות כאמור בסעיפים 4 ו-5 לחוק נכסי המדינה, התשי"א-1951³, למעט עסקאות במקרקעין, ולחתום בשם המדינה על מסמכים הנוגעים לעסקאות כאמור.

עובדי הרשות 11. (א) עובדי הרשות יהיו עובדי המדינה ויחולו עליהם הוראות חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959⁴, ואולם הממונה מורשה, באישור שר האוצר, יחד עם חשב הרשות, לייצג את המדינה בעשיית חוזים מיוחדים עם עובדים. (ב) עובדי הרשות יפעלו לפי הוראות הממונה ובפיקוחו.

סימן ב': הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון;

(3) בסעיף 2 –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון";
(ב) במקום סעיף קטן (א) יבוא:
" (א) שר האוצר ימנה, באישור הממשלה, ממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון.

(1א) הממונה ימונה לתקופת כהונה אחת של חמש שנים.

(2א) הודעה על מינוי הממונה תפורסם ברשומות.

(3א) הממונה יהיה מנהל הרשות;

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(ד) סעיף קטן (ג) – בטל.

(4) בסעיף 3 –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "סגן הממונה";

ד ב ר י ה ס ב ר

כי שר האוצר ימנה, באישור הממשלה, ממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון והוא יהיה אחראי על מילוי תפקידיה של הרשות ועל ניהולה השוטף. בהתאם למצב הקיים, על מינויו של הממונה לא תחול חובת המכרז לפי סעיף 19 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959. מוצע לקבוע כי תקופת כהונתו של הממונה תהיה חמש שנים בלא מתן אפשרות להאריך את כהונתו. הוראה זו נועדה לבסס את עצמאותו של הממונה ומאפשרת לממונה, מחד גיסא, לכהן בתפקידו למשך פרק זמן משמעותי, ומאידך גיסא, מצמצמת, ככל האפשר, את התלות בינו לבין הגורם הממנה.

הרשות בכל תפקיד מתפקידיה, ולהתקשר בעסקאות בשם הרשות ככל שדרוש לפעולתה. יצירת סעיף תקציבי נפרד לפעילות הרשות כאמור, יאפשר לה שיקול דעת מיטבי וחופש פעולה בקביעת סדרי העדיפויות שלה.

לסעיף 10 המוצע

מוצע בסעיף זה לקבוע כי עובדי הרשות יהיו עובדי המדינה, החייבים בנורמות המהותיות והאתיות של עובדי המדינה, וכי חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, יחול עליהם.

לפסקה (3)

סעיף 2 (א) לחוק הפיקוח על הביטוח קובע כי "הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר יהיה המפקח על הביטוח". מוצע להחליף את הסעיף האמור ולקבוע

³ ס"ח התשי"א, עמ' 52.

⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 86.

(ב) אחרי "אם ראה" יבוא "הממונה", במקום "סגן מפקח על הביטוח" יבוא "סגן ממונה", במקום "למפקח" יבוא "לממונה", אחרי "רשאי שר האוצר" יבוא "בהמלצת הממונה" ובמקום "לסגן המפקח" יבוא "לסגן הממונה";

(ג) בסופו יבוא "הודעה על הענקת סמכות לפי סעיף זה תפורסם ברשומות";

(5) אחרי סעיף 3 יבוא:

"סימן ג': הוועדה המייעצת";

(6) בסעיף 4 -

(א) בסעיף קטן (א), במקום "למפקח" יבוא "לממונה";

(ב) בסעיף קטן (ב) -

(1) ברישה, במקום "ארבעה" יבוא "חמישה";

(2) בפסקה (1), במקום הסיפה החל במילים "משפטן שימונה" יבוא

"היועץ המשפטי של משרד האוצר או נציגו";

(3) במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) אחד מחברי הוועדה ימונה מקרב עובדי המדינה הבכירים";

(4) בפסקה (4), במקום הרישה עד המילים "מקרב הציבור" יבוא "שלושה

מחברי הוועדה" ובסופה יבוא "או פחות מאיש משק וכלכלה אחד; חברי

הוועדה האמורים לא יעסקו בעסקי ביטוח או קופות גמל, ביעוץ או

בשיווק פנסיוני או בהפעלת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית";

(ג) בסעיף קטן (ד), בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(ד) בסעיף קטן (ה), במקום "והמשפטן" יבוא "והיועץ המשפטי של משרד האוצר

או נציגו";

(7) סעיף 6 - בטל;

(8) בסעיף 7 -

(א) סעיף קטן (א) - בטל;

(ב) בסעיף קטן (ב), המילים "חבר המועצה" - יימחקו;

(9) בסעיף 8 -

(א) בכל מקום, המילים "או המועצה" - יימחקו;

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (6)

במקום ארבעה חברים כיום. מוצע כי חברי הוועדה יכללו עובד המדינה, היועץ המשפטי של משרד האוצר או נציגו, ושלושה חברים נוספים מקרב הציבור, שהם אנשי משק וכלכלה או מוסדות להשכלה גבוהה. חיוק הוועדה הוא נדבך נוסף בחיווק מעמדה העצמאי של הרשות.

לפסקאות (7) ו-(9)

בעוד שתפקידיה של הוועדה המייעצת בחוק הפיקוח על הביטוח מוגדרים ומפורטים, קובע סעיף 6 לחוק האמור, כי תפקידיה של המועצה המייעצת הוא ליעוץ לשר האוצר ולממונה בכל עניין הנוגע לביטוח שתביא לפנייה הוועדה המייעצת או שיועלה על סדר יומה על פי הצעת אחד

כדי שהאחריות והסמכות לקביעת המדיניות של הרשות, והבקרה על ביצוע המדיניות, לא תיפול על כתפיו של אדם אחד בלבד, הוקמה בחוק הפיקוח על הביטוח ועדה שתפקידיה ליעוץ לממונה בביצוע תפקידיה. הוועדה מייעצת לממונה גם לפי חוקי הפיקוח. כדי שהליך קבלת ההחלטות יתקבל מתוך ראייה רחבה ומתוך שקילת שיקולים מגוונים וכדי לאפשר את תפקודה הרציף של הוועדה גם במקרה של היעדרות של אחד מחבריה (בשל מחלה או נסיעה למשל) או פרישתו, מוצע להרחיב את הרכב הוועדה המייעצת ולקבוע כי יהיו בה חמישה חברים

(ב) בסעיף קטן (א), הסיפה החל במילים "אלא שלושה מתוך הממונים" – תימחק;
(10) בסעיף 9 –

(א) בסעיף קטן (א), המילים "או המועצה" – יימחקו;
(ב) בסעיף קטן (ב), המילים "או חבר המועצה" – יימחקו;

(11) בסעיף 10 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום "הוועדה והמועצה יקבעו את דרכי עבודתן וסדרי דיוניהן" יבוא "הוועדה תקבע את דרכי עבודתה ואת סדרי דיוניה";

(ב) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) החלטות הוועדה יתקבלו במניין של שלושה מחבריה לפחות";

(ג) בסעיף קטן (ג), המילים "או המועצה" – יימחקו;

ד ב ר י ה ס ב ר

כאמור בסעיף 4; סוכני הביטוח יהיו מיוצגים על ידי שלושה נציגי הארגון המאגד בתוכו את המספר הגדול ביותר של סוכני ביטוח בישראל; שמונה לפחות מחברי המועצה יהיו אנשים שאין עיסוקם בעסקי ביטוח; שמונה לפחות מחברי המועצה לא יהיו עובדי מדינה.

(ג) המועצה תבחר אחד מחבריה להיות יושב ראש ואחד מחבריה להיות סגן יושב ראש; אחד מהם יהיה שלא מקרב עובדי המדינה.

(ד) ששה חברי המועצה כשביניהם היושב ראש או סגן היושב ראש יהיו מנין חוקי בישיבותיה.

(ה) חברי הוועדה שאינם חברי המועצה רשאים להשתתף בישיבות המועצה ללא זכות הצבעה.

(ו) המועצה רשאית למנות מבין חבריה ועדות קבועות או לעניין מסוים.

לפסקה (8)

סעיף 7(א) לחוק פיקוח על הביטוח קובע כי "הודעה על מינוי סגן המפקח ועל הענקת סמכות לפי סעיף 3 תפורסם ברשומות". מוצע לבטל את הסעיף האמור ולהעביר את ההוראה בעניין פרסום ברשומות של הענקת סמכויות כאמור לסעיף 3(ג) לחוק האמור.

לפסקה (11)

סעיף 10(ב) לחוק הפיקוח על הביטוח קובע כי "החלטותיהן של הוועדה והמועצה יתקבלו ברוב דעות החברים הנוכחים ומצביעים בישיבה, ובלבד שבעת קבלת החלטות נכח בישיבה מנין חוקי". עקב ביטולה של המועצה המייעצת כאמור לעיל, מוצע להחליף את הסעיף האמור ולהתאים את נוסחו לוועדה המייעצת בלבד.

מחברי המועצה המייעצת. כלומר להבדיל מהתייעצות עם הוועדה המייעצת, אפשרות ההתייעצות במועצה המייעצת היא בהתאם לצורך. בנוסף, אין פירוט ממוקד של הנושאים להתייעצות, ותפקידיה הערטילאיים הם בתחום הביטוח בלבד, ולא בשאר התחומים שבפיקוח אגף שוק ההון.

כפועל, הוועדה המייעצת משמשת גורם מייעץ אופרטיבי מרכזי בתחום הביטוח ובתחום החיסכון ארוך הטווח, ואילו המועצה המייעצת אינה מתכנסת מאז ראשית שנות האלפיים. גם כשהתכנסה המועצה המייעצת, כל דיוניה התמצו בדיווח שנתי שקיבלה מחברי הוועדה המייעצת ומהממונה – דיווחים שהממונה מפרסם ממילא לכלל הציבור.

יצוין כי כפילות זו של גופים מייעצים, אינה מקובלת אצל רשויות פיקוח פיננסיות אחרות, שבהן קיים גורם מייעץ אחד בלבד. מוצע על כן, לבטל את חובת הקמת המועצה המייעצת, משום העדר טעם ממשי או ענייני בקיומה ומחמת ההיערכות הארגונית וההוצאה התקציבית הכרוכות בהפעלתה. זאת ועוד, עצם הפיכתו של אגף שוק ההון ביטוח וחיסכון לרשות עצמאית, מאיין, הלכה למעשה, את הצורך בגוף המייעץ לשר האוצר ולממונה.

לפיכך מוצע לבטל את סעיף 6 לחוק הפיקוח על הביטוח המסדיר את המועצה המייעצת כאמור לעיל. וזה נוסחו של סעיף 6 לחוק הפיקוח על הביטוח אשר מוצע כאמור לבטלו:

"מועצה מייעצת

6. (א) תוקם מועצה מייעצת שתייעץ לשר האוצר ולמפקח בכל ענין הנוגע לביטוח שתביא לפניו הוועדה או שיועלה על סדר יומה על פי הצעת אחד מחבריה.

(ב) המועצה תימנה חמישה עשר חברים שימנה שר האוצר; במועצה יהיו מיוצגים מבטחים, סוכני ביטוח ומבטחים; שלושה מהם יהיו חברי הוועדה המייעצת

(12) במקום סעיף 11 יבוא:

"שמירת תוקף 11. קיום הוועדה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה, לא ייפגעו מחמת שהתפנה מקומו של חבר בה או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו";

(13) במקום סעיף 12 יבוא:

"סודיות 12. לא יגלה אדם דבר מדיוני הוועדה, או מכל חומר שנמסר לה, אלא אם כן הסמיך אותו לכך שר האוצר או יושב ראש הוועדה; הוראה זו לא תחול על דיון שהוועדה החליטה כי יהיה פתוח לציבור";

(14) בסעיף 13, במקום "שר האוצר" יבוא "הממונה";

(15) בסעיף 15, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(16) בסעיף 16, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(17) בסעיף 17, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(18) בסעיף 22, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(19) בסעיף 23(ב), במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(20) בסעיף 25, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(21) בסעיף 26, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(22) בסעיף 27(א), במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(23) בסעיף 28א, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(24) בסעיף 29, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(25) בסעיף 30, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(26) בסעיף 32 –

(א) בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (14)

לפי חוק הפיקוח על הביטוח, סיווג ענפי ביטוח ייעשה בידי שר האוצר. למעשה, מדובר בחלוקה מקצועית טכנית של עסקי הביטוח השונים לענפים, אשר איננה מתאימה במהותה להוראות הניתנות, בדרך כלל, בידי השר. אשר על כן, מוצע כי הממונה יסווג את עסקי הביטוח לענפי הביטוח השונים.

לפסקה (26)

למתן היתר לאדם להחזיק ביותר מחמישה אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה במבטח או לשלוט במבטח או בסוכן תאגיד, עשויות להיות השפעות ניכרות על תחום הביטוח ועל המשק בכללותו. באמצעות החוקה או שליטה כאמור, ניתן להשפיע באופן ישיר על מצבם של המבוטחים ועל התחרות במשק. לאור האמור נקבע בחוק הפיקוח על הביטוח כי לצורך שליטה, כאמור, או החזקה באמצעי שליטה, יש לקבל היתר מהממונה. במתן היתר כאמור יביא

לפסקאות (12) ו-(13)

סעיפים 11 ו-12 לחוק הפיקוח על הביטוח קובעים כדלקמן:

"שמירת תוקף

11. קיום הוועדה, קיום המועצה או ועדה מועדונית, סמכויותיהן ותוקף החלטותיהן, לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר בהן או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו.

סודיות

12. לא יגלה אדם דבר מדיוני הוועדה או המועצה, או מכל חומר שנמסר להן, אלא אם הסמיך אותו לכך שר האוצר או היושב ראש; הוראה זו לא תחול על דיון שהוועדה או המועצה החליטה כי יהיה פתוח לציבור"

עקב ביטולה של המועצה המייעצת כאמור לעיל, מוצע להחליף את סעיפים 11 ו-12 האמורים ולהתאים את נוסחם לוועדה המייעצת בלבד.

- (ב) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "ובתנאים שקבע; שר האוצר רשאי לקבוע תנאים נוספים למתן היתר כאמור";
- (ג) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "ובתנאים שקבע; שר האוצר רשאי לקבוע תנאים נוספים למתן היתר כאמור";
- (27) בסעיף 32 א –
- (א) בסעיף קטן (א), בכל מקום, במקום "למפקח" יבוא "לממונה";
- (ב) בסעיף קטן (ד), בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (ג) בסעיף קטן (ה), בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (28) בסעיף 33 א –
- (א) בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (ב) בסעיף קטן (ג)(2), במקום "שהמפקח" יבוא "שהממונה";
- (29) בסעיף 34 –
- (א) בכותרת השוליים, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (ב) בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (30) בסעיף 34 א –
- (א) בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (ב) בסעיף קטן (ב), בכל מקום, במקום "למפקח" יבוא "לממונה";
- (31) במקום סעיף 35 יבוא:

"הון עצמי 35. (א) שר האוצר רשאי לקבוע, לכל המבטחים או לסוגי מבטחים, הוראות בדבר הון עצמי מינימלי הנדרש לקבלת רישיון מבטח.

(ב) הממונה רשאי לתת לכל המבטחים או לסוגי מבטחים, הוראות בדבר הון עצמי נוסף על ההון העצמי לפי סעיף קטן (א), הנדרש לשמירת יכולתו של מבטח לקיים את התחייבויותיו וכן הוראות בדבר הרכב ההון העצמי של המבטח";

ד ב ר י ה ס ב ר

בתקנות, לכל המבטחים או לסוגי מבטחים, הוראות בדבר הון מניות מונפק ונפרע מינימלי ועודף מינימלי של נכסים לעומת התחייבויות". על פי המצב הקיים כיום הסמכות לקביעת דרישת הון עצמי מינימלי של חברת ביטוח והרכב הון מוכר נתונה כאמור לשר האוצר, בתקנות. מוצע להחליף את הסעיף האמור, ולהבחין בסעיף 35 המוצע בין הון התחלתי הנדרש בעת מתן רישיון חברת ביטוח לפי סעיפים 15 ו-17 לחוק האמור, שאי-עמידה בו אף תהווה עילה לביטול הרישיון לפי סעיף 22 לאותו חוק, לבין דרישת הון עצמי מינימלי להבטחת כושר פירעון של חברת ביטוח. בעוד שהסמכות לקבוע הון התחלתי נדרש תיקבע בתקנות בידי שר האוצר, הסמכות לקבוע הוראות לעניין חישוב הון

בחשבון הממונה שיקולים שונים, לרבות, התאמתו של המבקש, ניסיונו העסקי, עיסוקיו האחרים, חוסנו הכלכלי, מהימנותו של המבקש ואת ההשלכות האפשריות במתן ההיתר. לנוכח החשיבות וההשפעה שעשויות להיות למחזיק היתר כאמור, מוצע כי שר האוצר יהיה רשאי לקבוע, נוסף על הממונה, תנאים נוספים למתן היתר לאדם להחזיק ביותר מחמישה אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה במבטח או לשלוט במבטח או בסוכן תאגיד כאמור.

לפסקה (31)

סעיף 35 לחוק הפיקוח על הביטוח קובע כיום כי "שר האוצר רשאי, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע

(32) בסעיף 36 –

(א) בסעיף קטן (א), ברישה, במקום "שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות" יבוא "הממונה רשאי לתת";

(ב) בסעיף קטן (ג), במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(33) בסעיף 38 –

(א) בסעיף קטן (א) –

(1) במקום "שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות" יבוא "הממונה רשאי לתת";

(2) בסופו יבוא "הוראות כאמור יפורסמו ברשומות";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "תקנות" יבוא "הוראות";

(34) בסעיף 39 –

(א) בסעיף קטן (א) –

(1) במקום "שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות" יבוא "הממונה רשאי לתת";

(2) בסופו יבוא "הוראות כאמור יפורסמו ברשומות";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

ד ב ר י ה ס ב ר

ביטוח וניסוחם וכי כל הסדר הסותר תנאי שנקבע על ידי השר – בטל, ויראו את חוזה הביטוח כאילו הותנה בו התנאי שנקבע על ידי השר כאמור. הלכה למעשה מדובר בקביעה המבוססת על בחינה מקצועית ספציפית, הכוללת ירידה לפרטי חוזה הביטוח. על כן מוצע כי קביעת התנאים כאמור, תיעשה על ידי הממונה. תיקון מוצע זה אף יביא להלימה בין סעיף 38 האמור לסעיף 40 לאותו חוק הקובע כי שינוי בתנאי בחוזה ביטוח ייעשה רק לאחר שהודעה על השינוי נמסרה לממונה, והממונה לא התנגד לשינוי האמור. כמו כן, שינוי זה יאפשר למוצר הביטוחי להתאים את עצמו לשוק הביטוח המשתנה, ובכך להגן באופן מיטבי על ציבור המבוטחים, וכן יאפשר את הגמישות והמקצועיות הנדרשות בעדכון התנאים כאמור. עם זאת, מאחר שמדובר בהוראות צרכניות אשר יש חשיבות שיפורסמו לציבור, מוצע לפרסמן ברשומות.

לפסקה (34)

סעיף 39 לחוק הפיקוח על הביטוח קובע כי שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר מבנה פוליסת ביטוח וצורתה, לרבות לעניין האותיות בפוליסה, גודלן המזערי, היחס בינן לבין השטח שבו כלול המידע ואופן כתיבתן והצגתן. כמו כן רשאי שר האוצר לקבוע רשימת תנאים מהותיים בפוליסה, הבלטתם ואופן ניסוחם לרבות החובה לצרף מסמך נפרד לגביהן. מוצע להסמיך את הממונה להורות על עניינים אלה היות שמדובר בהוראות מקצועיות גרידא, שאופיין דומה להוראות הניתנות בדרך כלל בידי הממונה ועניינן שמירה על ציבור המבוטחים באמצעות קביעת אמות מידה מקובלות של הוגנות. בנוסף, קיימת חשיבות לאפשר את עדכוןן של ההוראות, מוזמן לזמן,

עצמי מינימלי להבטחת כושר פירעון של חברת ביטוח, תהיה נתונה לממונה.

בהקשר זה יוער כי גם במערכת הבנקאית הרגולציה הנוגעת להלימות הון של תאגידי בנקאיים קבועה במסגרת הוראות המפקח על הבנקים (נוהל בנקאי תקין שמספרו 311) ולא במסגרת תקנות, ואילו הון עצמי מינימלי כתנאי למתן רישיון קבוע בהוראות לפי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981. מסגרת הסדרה זו אף מותאמת להסדרה המוצעת של גופים פיננסיים חוץ-מוסדיים לפי הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים.

לפסקה (32)

בהתאם לקבוע בחוק הפיקוח על הביטוח, נתונה לשר האוצר הסמכות לקבוע דרכי ניהול השקעות חברת ביטוח, סוגי נכסים שהיא רשאית להחזיק ודרכי החזקתם, מקרים שבהם חברת ביטוח רשאית להחזיק בחברת בת, חובת החזקת עתודות ביטוח ודרכי חישובן, עיסוק בביטוח מחוץ לישראל, וכן את השיעור המינימלי והמקסימלי של סיכון ביטוחי שחברת ביטוח תישא בו והלוואות שהיא רשאית ליטול. מהטעמים המנויים לעיל בחלק הכללי של דברי ההסבר, ובפרט בהיותן של ההוראות הנוכרות הוראות טכניות ומקצועיות במהותן ובשל מורכבותן, מוצע להסמיך את הממונה לתת הוראות בעניינים אלה. זאת בדומה לסמכות הנתונה לרגולטורים זהים בעולם ולמפקח על הבנקים.

לפסקה (33)

חוק הפיקוח על הביטוח קובע בסעיף 38 שבו כי שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר תנאים שבחווה

- (35) בסעיף 40, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה" ובמקום "למפקח" יבוא "לממונה";
- (36) בסעיף 141ב, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (37) בסעיף 141ד, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (38) בסעיף 141 –
- (א) בסעיף קטן (א) –
- (1) במקום "שר האוצר רשאי לקבוע" יבוא "הממונה רשאי לתת";
- (2) בפסקה (2), במקום "ורשאי שר האוצר לקבוע" יבוא "ורשאי הממונה להורות על";
- (3) אחרי פסקה (7) יבוא:
- (8) "דרכי עבודתם של הדירקטוריון, של ועדת דירקטוריון ושל ועדת השקעות";
- (ב) סעיף קטן (ב) – יימחק;
- (39) בסעיף 141ב(2), במקום "למפקח" יבוא "לממונה";
- (40) בסעיף 141ט(א), במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (41) בסעיף 141 –
- (א) בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (ב) בסעיף קטן (א), במקום "למפקח" יבוא "לממונה" ובמקום "והמפקח" יבוא "והממונה";
- (ג) בסעיף קטן (ה), במקום "שהמפקח" יבוא "שהממונה";
- (42) בסעיף 141יא(א)(4), במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (43) בסעיף 141יב(א):
- (א) בפסקה (1), במקום "שיקבע שר האוצר" יבוא "שעליו יורה הממונה";

ד ב ר י ה ס ב ר

ודרכי קבלתן. קביעת הוראות אלה על ידי שר האוצר, אינה מאפשרת את התאמת ההסדרה לתנאים המשתנים אצל הגופים המפוקחים, ומקשה על הגמישות המתבקשת בעניינים מסוג זה. על כן, מוצע להקנות לממונה, בדומה להוראות האסדרה של המפקח על הבנקים, את הסמכות למתן הוראות בעניינים אלה. כמו כן, מוצע לצרף לסמכויות הממונה שבסעיף 141(א) המתוקן, את ההוראה האמורה בסעיף 141(ב) לחוק האמור הקובעת כי "המפקח רשאי להורות על דרכי עבודתם של הדירקטוריון, של ועדת דירקטוריון ושל ועדת ההשקעות, ככל שלא נקבעו בתקנות לפי סעיף קטן (א)".

לפסקה (43)

כדי לאפשר את תפקודו התקין של דירקטוריון של מבטח בלא שולט, נקבעו בחוק הפיקוח על הביטוח הוראות לעניין מינוי, כהונה והפסקת כהונה של דירקטורים במבטח כאמור. כך הוטלה חובת הודעה מקדימה על כינוס אסיפה

בשים לב לשינויים בשוק הביטוח. עם זאת, מאחר שמדובר בהוראות צרכניות אשר יש חשיבות שיפורסמו לציבור, מוצע לפרסמן ברשומות.

לפסקה (38)

במטרה לחזק את מנגנוני הבקרה והפיקוח הפנימיים של המבטחים, נוסף לחוק הפיקוח על הביטוח פרק שעניינו הסדרת פעילותם ודרכי עבודתם של אורגנים ובעלי תפקידים אחרים במבטח. בפרק האמור נקבעו בעלי תפקידי בקרה ופיקוח, אשר מבטחים חייבים למנות. כמו כן, הוחלו על מבטחים הוראות מחוק החברות, התשנ"ט-1999, הנוגעות לחברות ציבוריות, לדירקטוריון ולוועדותיו, לרואה חשבון מבקר ולמבקר הפנימי.

בנוסף, קובע החוק האמור בסעיף 141(א) כי שר האוצר רשאי לקבוע הוראות בכל הנוגע להרכב הדירקטוריון, ועדותיו, כשירות החברים בהם, דרכי מינוים, מניין חוקי בישיבותיהם, נושאים שידונו בהם, החלטות שיתקבלו

(ב) בפסקה (5), בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(44) בסעיף 41ג(ב)(3), במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(45) בסעיף 41ז(ג), במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(46) בסעיף 42 –

(א) ברישה, במקום "למפקח" יבוא "לממונה";

(ב) בכל מקום, במקום "שיקבע שר האוצר" יבוא "כפי שיוורה הממונה" ובמקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(47) בסעיף 48א(ב), במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(48) בסעיף 49, במקום "למפקח" יבוא "לממונה";

(49) בסעיף 49ב –

(א) בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(ב) בסעיף קטן (א), במקום "משרד האוצר" יבוא "הרשות";

(50) בסעיף 49ג, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(51) בסעיף 49ד –

(א) בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(ב) בסעיף קטן (א), במקום "למפקח" יבוא "לממונה";

(52) בסעיף 49ה(2), במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(53) בסעיף 49ו –

(א) בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(ב) בסעיף קטן (א), במקום "למפקח" יבוא "לממונה";

(54) בסעיף 50א(א), במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(55) בסעיף 50א, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(56) בסעיף 50ב(א), במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

ד ב ר י ה ס ב ר

הפיקוח על הביטוח ולקבוע כי עובדי הרשות האמורה יוסמכו בידי הממונה לצורך הפעלת הסמכויות הקבועות בסעיפים 49 ו-49ד לחוק האמור.

לפסקאות (58) ו-(60)

בהתאם לסעיפים 54 ו-59 לחוק הפיקוח על הביטוח רשאי שר האוצר לקבוע הוראות בדבר דרכי הפרדת חשבונות ונכסים במבטח שהורשה לעסוק בענף ביטוח חיים, ולגבי פרטים שיכלול סוכן ביטוח בעת פנייה למבוטח במקום מגוריו. ההוראות האמורות הן ברמת פירוט גבוהה ודומות באופיין להוראות הניתנות על ידי הממונה. על כן מוצע להעביר את הסמכות לגביהן משר האוצר לממונה. מאחר שבקביעת הפרטים שיכלול סוכן ביטוח בעת פנייה למבוטח במקום מגוריו יש היבט צרכני, מוצע לפרסם הוראות אלה ברשומות.

כללית שעל סדר יומה מינוי דירקטורים או הפסקת כהונתם, במועד שנקבע בחוק או במועד מוקדם יותר שיקבע שר האוצר. מאחר שמדובר בהוראה פרטנית וטכנית במהותה, מוצע להעביר את הסמכות בעניין לממונה.

לפסקה (46)

חוק הפיקוח על הביטוח קובע כי מבטח וסוכן תאגיד יגישו לממונה דוחות כספיים ודוחות מיידיים במועדים ובתקופות שיקבע שר האוצר. מאחר שמדובר בהוראות פרטניות הקשורות בסדרי העבודה של מבטחים, מוצע כי הממונה הוא שיקבע את המועדים שבהם יוגשו הדוחות האמורים והתקופות שבשלהן הם יוגשו.

לפסקה (49)

לנוכח הקמתה של רשות עצמאית, שלא תפעל כאגף בתוך משרד האוצר, מוצע להתאים את ההוראה בחוק

- (57) בסעיף 350, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (58) בסעיף 54(ד), במקום "שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות" יבוא "הממונה רשאי לתת";
- (59) בסעיף 57(ב), במקום "למפקח" יבוא "לממונה" ובמקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (60) בסעיף 59(ג) –
- (א) במקום "שר האוצר" יבוא "הממונה";
- (ב) בסופו יבוא "פרטים כאמור יפורסמו ברשומות";
- (61) בסעיף 60, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (62) בסעיף 61 –
- (א) בסעיף קטן (א), במקום "למפקח" יבוא "לממונה";
- (ב) בסעיף קטן (ב), במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (63) בסעיף 62, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (64) בסעיף 63 –
- (א) בסעיף קטן (א), במקום "למפקח" יבוא "לממונה";
- (ב) בסעיף קטן (ב), במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (65) בסעיף 64, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (66) בסעיף 65, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (67) בסעיף 66 –
- (א) בכותרת השוליים, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (ב) בסעיף קטן (א), במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (68) בסעיף 67, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (69) בסעיף 68, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (70) בסעיף 70 –
- (א) בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (ב) בסעיף קטן (ג), במקום "שר האוצר" יבוא "הממונה";
- (71) בסעיף 71, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (72) בסעיף 72, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (73) בסעיף 74, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (74) בסעיף 75, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (75) בסעיף 78(ב), בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (70)

למבטח אחר שהסכים לכך. מאחר שנדרשת בעניין זה תגובה מהירה, יעילה ומתאמת לשינויים בשוק הביטוח, מוצע להעביר את הסמכות לאשר העברה כאמור לממונה.

חוק הפיקוח על הביטוח קובע כי נדרש אישורו של שר האוצר לצורך העברת נכסיו והתחייבויותיו של מבטח,

- (76) בסעיף 78ג, במקום "למפקח" יבוא "לממונה";
- (77) בסעיף 78ד, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (78) בסעיף 78ה –
- (א) בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (ב) בסעיף קטן (ב) –
- (1) בפסקה (1), במקום "למפקח" יבוא "לממונה";
- (2) בפסקה (2), במקום "והמפקח" יבוא "והממונה";
- (79) בסעיף 78ז –
- (א) בפסקה (5), במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (ב) בפסקה (6), במקום "שהמפקח" יבוא "שהממונה";
- (80) בסעיף 78ח –
- (א) בכותרת השוליים, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (ב) בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (81) בסעיף 78ט –
- (א) בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (ב) בסעיף קטן (ב)(3)(ב), במקום "שהמפקח" יבוא "שהממונה";
- (82) בסעיף 78ט1, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (83) בסעיף 78י, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (84) בסעיף 78יב, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (85) בסעיף 78יג, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (86) בסעיף 78יד(ב), במקום "המפקח" יבוא "השר לאחר התייעצות עם הממונה";
- (87) בסעיף 78טז, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה" ובמקום "למפקח" יבוא "לממונה";
- (88) בסעיף 78יז, במקום "למפקח" יבוא "לממונה";
- (89) בסעיף 80, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (90) בסעיף 82ג), בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (91) בסעיף 89ב), במקום "למפקח" יבוא "לממונה";
- (92) בסעיף 91, במקום "למפקח" יבוא "לממונה";
- (93) בסעיף 92 –

ד ב ר י ה ס ב ר

(86) לפסקה

בין השאר, בהתחשב ביכולתו של משק המדינה, בצרכים הצפויים של כל קרן במוזמנים לתשלומי פנסיות ובהשפעת חלוקת הסכומים על מאזני הקרנות וזכויות העמיתים. בהתאם לכך, מוצע לתקן את סעיף 78יד(ב) האמור כך שההוראות האמורות יינתנו בידי שר האוצר לאחר התייעצות עם הממונה.

בהתאם לסעיף 78יד(ב) ו-ד) לחוק הפיקוח על הביטוח, העברת הכספים מתוך הסיוע הממשלתי שיינתן לקרנות הפנסיה הוותיקות שמונה להן מנהל מיוחד שהיקפו נקבע לפי הסעיף האמור, תיעשה בהתאם להוראות המפקח על הביטוח. חלוקת הסכומים על פני השנים מתבצעת,

- (א) בסעיף קטן (א), במקום "למפקח" יבוא "לממונה";
- (ב) בסעיף קטן (ב), במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (94) בסעיף 92א, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (95) בסעיף 92א1 –
- (א) בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (ב) בסעיף קטן (א), במקום "למפקח" יבוא "לממונה";
- (96) בסעיף 92א2 –
- (א) בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (ב) בסעיף קטן (א), בכל מקום, במקום "למפקח" יבוא "לממונה";
- (97) בסעיף 92א3 –
- (א) בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (ב) בסעיף קטן (א)(1), במקום "שהמפקח" יבוא "שהממונה";
- (98) בסעיף 92א4, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (99) בסעיף 92א5, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (100) בסעיף 92א6, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (101) בסעיף 92א7 –
- (א) בכותרת השוליים, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (ב) בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (102) בסעיף 92ב, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (103) בסעיף 92ב1, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (104) בסעיף 92ז1, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (105) בסעיף 92ז2, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (106) בסעיף 92ח, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (107) בסעיף 92ט, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (108) בסעיף 92כג(ג), במקום "מהמפקח" יבוא "מהממונה";
- (109) בסעיף 92כא, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (110) בסעיף 92כב, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (111) בסעיף 92כג –
- (א) בכותרת השוליים, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (ב) במקום "המפקח" יבוא "הממונה";
- (112) אחרי סעיף 96 יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (112)

סמכויות הפיקוח שלה גם על חברות אחזקה של גופים מוסדיים ועל בתי השקעות שגופים המפוקחים על ידם מהווים חלק מהותי מפעילותם (להלן יחד – תאגיד

כחלק מההסדרה הכוללת, וכדי לאפשר לרשות למלא את תפקידה וייעודה באופן אפקטיבי, מוצע להרחיב את

"תאגיד החוקה מוסדית" 96א. (א) תאגיד החוקה מוסדית יהיה נתון לפיקוחו של הממונה.
(ב) על תאגיד החוקה מוסדית יחולו הוראות סעיפים 2(ב), 35(ב), 36, 41ג, 41ד, 41ה, 41ו, 41ז, 41ח, 41ט, 41י, סימנים ב' ו' רב'1 לפרק ד', 59א עד 62, פרק ו', פרק ז' – לעניין שמירה על ניהול תקין, וכן פרקים ט' ו' ר"י – לעניין הפרת ההוראות האמורות, והכול בשינויים המחוייבים; השר רשאי לקבוע כי הוראות נוספות של חוק זה יחולו על תאגיד החוקה מוסדית.;

(113) בסעיף 97, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(114) בסעיף 99, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(115) בסעיף 100, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(116) סעיף 102 – בטל;

(117) בסעיף 103, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(118) בסעיף 104 –

(א) בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(ב) בסעיף קטן (ב)12, במקום "למפקח" יבוא "לממונה";

(ג) בסעיף קטן (ב)12א, במקום "שהמפקח" יבוא "שהממונה";

(119) בסעיף 111א –

(א) בכותרת השוליים, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(ב) בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(120) בתוספת השנייה, בפרט 6, במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפיקוח הולם על תאגידים כאמור. אמצעים אלה יאפשרו התמודדות נאותה עם הקשיים הקיימים כיום בהעדרם של כלי פיקוח מספקים, על תאגיד אחזקה, תוך הקפדה על איזון ראוי בין מתן מענה לבעיות כאמור לבין הצורך שלא להטיל נטל רגולטורי שלא לצורך.

לפסקה (116)

מוצע לבטל את סעיף 102 לחוק הפיקוח על הביטוח שעוסק בערעור על החלטת המפקח על הביטוח, ולקבוע במקום זאת הסדר של הגשת עתירה מינהלית על החלטות הממונה, במסגרת תיקון עקיף לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000 (להלן – חוק בתי משפט לעניינים מינהליים) (ר' להלן דברי הסבר לסעיף 18 להצעת החוק). וזה נוסח סעיף 102 האמור שמוצע לבטלו:

"ערעור

102. (א) מי שרואה עצמו מקופח בהחלטת המפקח לפי סעיפים 25(ג)1, 26(ה), 29(ה), 40(ה), 40(ה), 51, 52 או 100, או מבטח או סוכן ביטוח שרואה עצמו מקופח בהחלטת המפקח לפי סעיף 62(א), רשאים לערער לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מקבלת ההודעה על ההחלטה לפי הסעיפים האמורים; הערעור יידון בדין יחיד.

אחזקה מוסדית). זאת מאחר שעל אף ההפרדה התאגידית הקיימת בין גוף מפקח לבין תאגיד האחזקה המוסדית השולט בו, לתאגיד אחזקה ולבעלי תפקיד בו השפעה מכרעת על הגוף המפוקח המוחזק על ידו וממילא גם על הנכסים המפוקחים, על התנהלותו השוטפת של הגוף המפוקח, הממשל התאגיד שלו, מדיניותו ארוכת הטווח, התנהלותו העסקית ומצבו הפיננסי. בנוסף, אופן ניהול הגוף המפוקח עשוי להיות מושפע מהצרכים הפיננסיים של תאגיד האחזקה, ובכלל זה מדיניות הדיבידנדים של הגוף המפוקח ומדיניות ניהול ההון שלו. לעניין זה יודגש כי קשיים פיננסיים בתאגיד האחזקה המוסדית עלולים להשפיע על מוניטין הגופים המפוקחים ועל אמן הציבור בהם.

יודגש כי סוגיית הפיקוח על תאגיד אחזקה נדונה בהרחבה בגופי פיקוח בין-לאומיים, אשר במסגרת המלצות שפרסמו קראו להגביר ולחזק את מנגנוני הפיקוח על תאגידים אלה. לעניין זה יצוין כי בתהליך ההערכה של פעילות אגף שוק ההון על ידי קרן המטבע הבין-לאומית, הומלץ לחזק את הפיקוח על תאגיד האחזקה. לפיכך מוצע להחיל סעיפים שונים מחוק הפיקוח על הביטוח על תאגיד אחזקה מוסדית כהגדרתם המוצעת, ולתת לרשות אמצעים

(121) בתוספת השלישית –

(א) בחלק (א), בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה" ובמקום "למפקח" יבוא "לממונה";

(ב) בחלק (ג), בפרט (5), במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(122) בתוספת החמישית, בכל מקום, במקום "המפקח" יבוא "הממונה".

2. בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005⁵ (להלן – חוק הפיקוח על קופות גמל) –

תיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)

(1) בסעיף 1, בהגדרה "הממונה", במקום "במשרד האוצר" יבוא "כמשמעותו בחוק הפיקוח על הביטוח";

(2) בסעיף 4(א) –

(א) בפסקה (2), במקום "השר רשאי לקבוע הוראות" יבוא "הממונה רשאי לתת הוראות נוספות";

(ב) בפסקה (3), במקום "השר רשאי לקבוע" יבוא "הממונה רשאי לתת";

(ג) בפסקה (4), במקום "השר" יבוא "הממונה";

(3) בסעיף 6, בסופו יבוא "השר רשאי לקבוע תנאים נוספים ברישיון כאמור";

(4) בסעיף 9 –

(א) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "השר רשאי לקבוע תנאים למתן היתר כאמור";

(ב) בסעיף קטן (ב1), במקום "המפקח" יבוא "הממונה";

(5) בסעיף 11 –

(א) בסעיף קטן (ג), במקום "שיקבע השר" יבוא "שעליהם יורה הממונה";

ד ב ר י ה ס ב ר

מנהלת עיסוק אחר, בתנאים שנקבעו בסעיף, וכי השר רשאי לקבוע הוראות לעניין עיסוק בלעדי כאמור. מוצע להעביר את סמכותו של השר לקביעת הוראות לעניין עיסוק בלעדי לסמכותו של הממונה. כמו כן מוצע להעביר מהשר לממונה את הסמכות לקבוע הוראות בדבר דרכי השקעת ההון העצמי הנדרש והביטוחים שיידרשו מחברה מנהלת, זאת כדי לאפשר לממונה להתאים את הוראותיו בעניין למציאות המשתנה.

לפסקאות (3) ו-(4)

מוצע לקבוע בסעיפים 6 ו-9 לחוק הפיקוח על קופות גמל כי שר האוצר יהיה רשאי לקבוע תנאים נוספים ברישיון חברה מנהלת וכן בהיתר שניתן למחזיק ביותר מחמישה אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בחברה מנהלת. הסמכות לקבוע תנאים נוספים ברישיון ובהיתר כאמור נדרשת במקרים חריגים שבהם מטעמים של מדיניות נדרשת קביעה כאמור.

לפסקה (5)

בהתאם לקבוע בסעיף 11 לחוק הפיקוח על קופות גמל, נתונה בידי שר האוצר הסמכות לקביעת מספר

(ב) הגשת ערעור לא תעכב ביצוע החלטה שעליה מערערים זולת אם הסכים לכך המפקח או הורה בית המשפט על עיכוב ביצוע ההחלטה.

(ג) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות סדר דין לדיון בערעור⁶

סעיף 2 במסגרת הפיכת אגף שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר לרשות עצמאית ונפרדת, מוצעים בסעיף זה תיקונים שונים לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן – חוק הפיקוח על קופות גמל), לשם התאמתם לשינוי המוצע והקניית סמכויות שונות לממונה.

לפסקה (2)

חוק הפיקוח על קופות גמל קובע בסעיף 4(א) שבו את התנאים שעל חברה מנהלת למלא לצורך קבלת רישיון לעסוק בניהול קופת גמל. כך נקבע שתנאי לקבלת רישיון כאמור הוא כי עיסוקה הבלעדי של החברה הוא ניהול קופות גמל, וזאת כדי למנוע מחברה מנהלת חשיפה לסיכונים בשל עיסוק בפעילות שאינה ניהול כספי העמיתים. בהקשר זה נקבע כי הממונה רשאי לאשר לחברה

⁵ ס"ח התשס"ה, עמ' 889; התשע"ו, עמ' 61.

(ב) בסעיף קטן (ד) –

(1) במקום "השר, באישור ועדת הכספים, רשאי לקבוע" יבוא "הממונה רשאי לתת";

(2) פסקה (3) – תימחק;

(3) אחרי פסקה (7) יבוא:

"(8) דרכי עבודתה של ועדת השקעות";

(ג) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד1) השר, באישור ועדת הכספים, רשאי לקבוע הגבלות לעניין מינוי חבר ועדת השקעות, לרבות הגבלות בשל עיסוקיו האחרים";

(ד) סעיף קטן (ה) – בטל;

(6) בסעיף 21, במקום "השר רשאי לקבוע" יבוא "הממונה רשאי לתת";

(7) בסעיף 22 –

(א) בסעיף קטן (ב) –

(1) במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) הריבית שתגבה חברה מנהלת ממעביד, בין שהוא עמית ובין שאינו עמית, בשל איחור בהפקדת התשלומים האמורים בסעיף קטן (א) בקופת גמל";

(2) פסקה 3 – תימחק;

(ב) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) הממונה רשאי לתת הוראות בעניינים אלה:"

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (6)

בהתאם לסעיף 21 לחוק הפיקוח על קופות גמל השר רשאי לקבוע הוראות לעניין חלוקת חשבון קופת גמל למרכיבים השונים הקבועים בסעיף. מאחר שעיקר עניינן של ההוראות הקבועות בסעיף הן תפעוליות, מוצע להעביר את הסמכות לקביעת ההוראות לגביהן לממונה.

לפסקה (7)

סעיף 22(ב) לחוק פיקוח על קופות גמל, במסגרת פסקאות (2) ו-(3) שבו, מסמיך את שר האוצר לקבוע הוראות בעניינים אלה:

"(2) אופן הפקדת התשלומים האמורים בסעיף קטן (א) בקופת גמל, הפרטים שעל מעביד, בין שהוא עמית ובין שאינו עמית, למסור לחברה המנהלת בעת ההפקדה, המועדים להפקדת התשלומים, והריבית שתגבה החברה המנהלת ממעביד כאמור בשל איחור בהפקדה;

(3) אישורים שחייבת חברה מנהלת להמציא לעמיתים בקופת גמל שבניהולה, ולעניין עמיתים-שכירים – גם למעבידיהם, לגבי הפקדת התשלומים בקופת הגמל;"

החברים בוועדת השקעות בקופת גמל והרכבה, תנאי כשירות לכהונה הנדרשים מחבר ועדת השקעות, דרך המינוי של חבר ועדת השקעות והוראות לעניין הפסקה או פגיעה של כהונתו, המניין החוקי בישיבות ועדת השקעות, החלטות שיש לקבל בהליך מיוחד או ברוב מיוחד ומועדים ואירועים שבהם תתכנס ועדת השקעות. מאחר שמדובר בהוראות טכניות ומקצועיות במהותן ובשל מורכבותן של הוראות אלה, מוצע להסמיך את הממונה לקבוע הוראות בעניינים אלה. זאת בדומה לסמכות הנתונה לרגולטורים דומים בעולם ולמפקח על הבנקים. במסגרת זאת מוצע להעביר את סמכות הממונה "להורות על דרכי עבודתה של ועדת השקעות, ככל שלא נקבעו בתקנות לפי סעיף קטן (ד)", שמצויה כיום בסעיף 11(ד) לחוק האמור, לתוך סעיף 11(ד) לחוק האמור, יחד עם הסמכויות לקביעת הוראות שהועברו לממונה כאמור.

מעבר לכך, את הסמכות הקבועה כיום בסעיף 11(ד)3 לחוק האמור, לקבוע "הגבלות לעניין מינוי חבר ועדת השקעות, לרבות הגבלות בשל עיסוקיו האחרים", מוצע להעביר לסעיף 11(ד1) המוצע, ולהותירה בידי שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת.

(1) אופן הפקדת התשלומים האמורים בסעיף קטן (א) בקופת גמל, הפרטים שעל מעביד, בין שהוא עמית ובין שאינו עמית, למסור לחברה המנהלת בעת ההפקדה והמועדים להפקדת התשלומים;

(2) אישורים שחייבת חברה מנהלת להמציא לעמיתים בקופת גמל שבניהולה, ולעניין עמיתים-שכירים – גם למעבידיהם, לגבי הפקדת התשלומים בקופת הגמל“;

(8) בסעיף 23(ג), במקום “השר רשאי לקבוע” יבוא “הממונה רשאי לתת“;

(9) בסעיף 24 –

(א) במקום “השר רשאי לקבוע” יבוא “הממונה רשאי לתת“;

(ב) בסופו יבוא “הוראות כאמור יפורסמו ברשומות“;

(10) בסעיף 26 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום “שקבע השר באישור ועדת הכספים; בתקנות לפי סעיף זה רשאי השר לקבוע” יבוא “שנתן הממונה, ובכלל זה בדבר“;

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

“1א) על אף האמור בסעיף קטן (א), הוראות לעניין השקעה באיגרות חוב מיועדות ייקבעו בידי השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת.“;

(11) בסעיף 27(ד), במקום “השר רשאי לקבוע” יבוא “הממונה רשאי לתת“;

(12) בסעיף 33(א), במקום “שיקבע השר” יבוא “שייתן הממונה“;

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (10)

חוק הפיקוח על קופות גמל קובע בסעיף 26 שבו כי שר האוצר יקבע הוראות לעניין מדיניות ההשקעות של קופת גמל. מאחר שמדובר בהוראות מקצועיות הקשורות בפרטי ניהול נכסי קופת הגמל מוצע להעביר את הסמכות לגביהן לממונה. עם זאת, מוצע כי הוראות הנוגעות להשקעה באיגרות חוב מיועדות ייקבעו בידי שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, זאת בשל ההשפעה שעשויה להיות לעניין זה, בין השאר, על ניהול החוב הממשלתי, הסבסוד הממשלתי הטמון בהן, ויציבות החיסכון הפנסיוני.

לפסקה (11)

בהתאם לסעיף 27(ד) לחוק הפיקוח על קופות גמל, שר האוצר רשאי לקבוע הוראות בדבר דרכי הפרדת חשבונות ונכסים במבטח שהורשה לעסוק בענף ביטוח חיים, וכן הוראות לגבי פרטים שיכלול סוכן ביטוח בעת פנייה למבוטח במקום מגוריו. ההוראות האמורות הן ברמת פירוט גבוהה ודומות באופיין להוראות הניתנות על ידי הממונה. על כן מוצע להעביר את הסמכות לגביהן משר האוצר לממונה.

לפסקה (12)

סעיף 33(א) לחוק הפיקוח על קופות גמל קובע כי חברה מנהלת תחשב את שוויים של נכסי קופת גמל שבניהולה בהתאם להוראות שיקבע שר האוצר. מאחר שמדובר בהוראות שהן חשבונאיות באופיין, מוצע להעביר

מוצע להעביר לממונה את הסמכויות לקבוע הוראות בעניינים האמורים, מאחר שהמסגרת הכללית לתשלומים נקבעת בתקנות, נכון שקביעת ההוראות הפרטניות תיעשה בידי הממונה. לפיכך מוצע למחוק את פסקאות (2) ו-(3) האמורות ולהעביר את קביעת אותן הוראות כאמור לידי הממונה במסגרת סעיף 22(ג) המוצע.

לפסקה (8)

סעיף 23(ג) לחוק הפיקוח על קופות גמל קובע כי השר רשאי לקבוע הוראות לעניין אופן חישוב הסכומים שניתן למשוך או להעביר מקופת גמל. מדובר בהוראות פרטניות וטכניות במהותן, אשר לגביהן אף קיימת סמכות כללית לממונה לתת הוראות. על כן מוצע להסמיך את הממונה להורות בעניינים אלה.

לפסקה (9)

מוצע להעביר לממונה את הסמכות הנתונה לשר האוצר לקבוע הוראות לעניין הצעדים והפעולות שעל חברה מנהלת לנקוט לשם איתור עמיתים שהקשר עמם נותק ולשם איתור מוטבים לאחר מותו של עמית. זאת בשל היותן של ההוראות טכניות ומקצועיות במהותן. בשל ההיבטים הצרכניים שיש להוראות אלה וחשיבותן לציבור הרחב מוצע לקבוע כי הוראות כאמור יפורסמו ברשומות.

(13) בסעיף 40, במקום "השר" יבוא "הממונה".

3. תיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) – התשס"ה-2005 –
(1) בסעיף 1 –

(א) בהגדרה "הממונה", במקום "במשרד האוצר" יבוא "כמשמעותו בחוק הפיקוח על הביטוח";

(ב) בהגדרה "סוג מוצר פנסיוני", בפסקה (8), במקום "המפקח על הביטוח" יבוא "הממונה";

(2) בסעיף 17(ג), במקום "השר" יבוא "הממונה";

(3) בסעיף 31 –

(א) בסעיף קטן (ה)3), במקום "כפי שקבע השר באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת" יבוא "כפי שהורה הממונה";

(ב) בסעיף קטן (ז) –

(1) בפסקה (1), במקום "שהמפקח על הביטוח" יבוא "שהממונה";

(2) בפסקה (2), במקום "שקבע השר" יבוא "שהורה עליה הממונה";

(4) בסעיף 31ט, במקום "השר" יבוא "הממונה".

ד ב ר י ה ס ב ר

הפנסיוני של הלקוח. הנסיבות שבשלהן עלול להיווצר ניגוד עניינים כאמור הן תכופות ומגוונות והבחינה שלהן היא פרטנית. על כן מוצע להעביר את הסמכות הקבועה בסעיף משר האוצר לממונה.

לפסקה (3)

קביעת סוגי העברות כספים שניתן לבצע במערכת הסליקה הפנסיונית המרכזית היא קביעה מקצועית. קביעה זו מתבססת על היכרות עם כלל תכניות הביטוח והמוצרים הפנסיוניים הקיימים. הידע הנדרש לקביעה זו הוא ידע מקצועי שנתון בידי הממונה ועל כן מוצע לתקן את סעיף 31 לחוק הייעוץ ולהעביר לממונה את הסמכות בעניין זה. כך גם לגבי הקביעה מהי תכנית ביטוח – מדובר בהחלטה מקצועית שנסמכת על מאפייניה של התכנית, הכיסויים הביטוחיים הכלולים בה, וההשפעה הפוטנציאלית שלה על הכיסוי הביטוחי הכולל של הלקוח. הקביעה מהי תכנית ביטוח משמעותית בעבור העברת מידע וביצוע פעולות באופן מלא בנוגע לחיסכון הפנסיוני של הלקוח. בשל אופייה המקצועי של קביעה זו מוצע להפקידה בידי הממונה.

לפסקה (4)

מערכת הסליקה הפנסיונית (להלן – המסלקה) כגון מפוקח, מעבירה דיווחים לממונה מזמן לזמן לפי דרישתו. בנוסף, קיימת מעורבות גבוהה של הממונה בכל הנוגע להתנהלות השוטפת של המסלקה. עם זאת, למסלקה מאפיינים ייחודיים אשר אינם רלוונטיים לשאר הגופים המפוקחים על ידי הממונה. לפיכך מוצע לתקן את סעיף 31 לחוק הייעוץ ולקבוע שהממונה יהיה רשאי לקבוע הקלות או שינויים בתחולת ההוראות האמורות בהתאם לאופי הפעילות של המסלקה.

את הסמכות לגביהן לממונה. זאת בדומה לסמכות הנתונה לרגולטורים דומים בעולם ולמפקח על הבנקים.

לפסקה (13)

סעיף 40 לחוק הפיקוח על קופות גמל קובע כי הוראות סעיפים 42 ו-48א לחוק הפיקוח על הביטוח יחולו לעניין חברה מנהלת וקופות הגמל שבניהולה בשינויים המחויבים. עוד נקבע כי שר האוצר רשאי לקבוע הקלות לעניין הסעיפים האמורים לגבי חברה מנהלת. מוצע להעביר את הסמכות לקביעת ההקלות כאמור משר האוצר לממונה, זאת מאחר שמדובר בהוראות הנוגעות למידע שיועבר לממונה והן הוראות מקצועיות באופיין.

סעיף 3 בסעיף זה מוצעים תיקונים לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) התשס"ה-2005 (להלן – חוק הייעוץ). וזאת לשם התאמתם לשינוי המוצע.

לפסקה (2)

חוק הייעוץ קובע בסעיף 17(ג) כי שר האוצר רשאי לקבוע את הנסיבות שיראו בהן ניגוד עניינים בין סוכן פנסיוני או יועץ פנסיוני ובין לקוח ואת הנסיבות שבהן יימנע סוכן או יועץ כאמור מביצוע כל פעולה שיש בה ניגוד עניינים, אף אם הסכים לכך הלקוח. נקודת המוצא היא כי לקוח אינו מסוגל לאמוד את ההשפעה של ניגוד עניינים, גם אם הוא ידוע, על כדאיות העסקה. מדידת ההשלכות של אותו ניגוד עניינים היא עניין מקצועי שמחייב הבנה בפרטי העסקה, המוצרים הפנסיוניים שכלולים בה, מאפייניהם, והשפעת ניגוד העניינים והעסקה כולה על כלל החיסכון

⁶ ס"ח התשס"ה, עמ' 918; התשע"ו, עמ' 58.

4. בפקודת מס הכנסה⁷, בסעיף 1, בהגדרה "תכנית חיסכון", במקום "המפקח על הביטוח כמשמעותו בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981" יבוא "הממונה כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981".
5. בחוק מס הבולים על מסמכים, התשכ"א-1961⁸, בתוספת ב' –
- (1) בסעיף 5(ט), בהגדרה "גורם מוסמך", בפסקה (2), במקום "במשרד האוצר" יבוא "ביטוח וחסכון כמשמעותו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן – הממונה על שוק ההון);
- (2) בסעיף 10(ג), במקום "בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח התשמ"א-1981" יבוא "בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981", במקום "שהמפקח על עסקי ביטוח" יבוא "שהממונה על שוק ההון" ובמקום "שהמפקח על הביטוח" יבוא "שהממונה על שוק ההון".
6. בחוק המילווה (חברות ביטוח), התשכ"ג-1962⁹, בסעיף 3(א), במקום "המפקח על הביטוח" יבוא "הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון כמשמעותו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981".
7. בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968¹⁰, בסעיף 52(ד), בהגדרה "הממונה", במקום "במשרד האוצר" יבוא "כמשמעותו בחוק הפיקוח על הביטוח".
8. בפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970¹¹, בסעיף 3א(ו), במקום "המפקח" יבוא "הממונה".
9. בחוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה-1974¹², בסעיף 2(2), במקום "כמשמעותו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, שאישר לעניין זה המפקח על הביטוח" יבוא "כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, שאישר לעניין זה הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון כמשמעותו בחוק האמור".
10. בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975¹³, בסעיף 12(א)(2), במקום "לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981" יבוא "לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981", במקום "בהוראת המפקח על הביטוח, כמשמעו בחוק האמור" יבוא "בהוראת הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון כמשמעותו בחוק האמור (להלן – הממונה) ובמקום "המלצת המפקח על הביטוח" יבוא "המלצת הממונה".
11. בחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981¹⁴ –
- (1) בסעיף 2(ב), במקום "למפקח על הביטוח לפי סעיף 16 לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981" יבוא "לממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון כמשמעותו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן – הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון), לפי סעיף 16 לחוק האמור";

ד ב ר י ה ס ב ר

הביטוח, לאגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר ולפעולותיהם. במסגרת הצעת חוק זו מוצע לתקנם ולהתאימם לשימוש הרוחבי במונח הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון.

סעיפים 4 עד 17 בסעיפים אלה מוצע לתקן חוקים שונים ו**19 עד 23** שאינם חוקי הפיקוח, אך יש בהם התייחסות או הפניות למפקח על

⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשע"ו, עמ' 26.

⁸ ס"ח התשכ"א, עמ' 64; התשס"ג, עמ' 435.

⁹ ס"ח התשכ"ג, עמ' 10; התש"ן, עמ' 144.

¹⁰ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234; התשע"ו, עמ' 316.

¹¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 15, עמ' 320; ס"ח התשע"ב, עמ' 200.

¹² ס"ח התשל"ה, עמ' 14; התשע"ד, עמ' 60.

¹³ ס"ח התשל"ה, עמ' 234; התשע"ה, עמ' 44.

¹⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 94; התשע"ד, עמ' 406.

- (2) בסעיף 56(ב), במקום "המפקח על הביטוח" יבוא "הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון".
12. תיקון חוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גמלאות) 1985¹⁵, בסעיף 67א, בהגדרה "קופת גמל לקצבה", בפסקה (2), במקום "המפקח על הביטוח לפי הוראות סעיף 40(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981" יבוא "הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון כמשמעותו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, לפי הוראות סעיף 40(ב) לחוק האמור".
13. תיקון חוק ההגבלים העסקיים 1981¹⁶, במקום "במשרד האוצר" יבוא "כמשמעותו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981".
14. תיקון חוק השקעות משותפות בנאמנות 1981¹⁷, בסעיף 48(א)(3), במקום "במשרד האוצר" יבוא "כמשמעותו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981".
15. תיקון חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות 1998¹⁸, בסעיף 19לה –
- (1) בסעיף קטן (ה)(1), במקום "למפקח על הביטוח כמשמעותו בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981 (בסימן זה – המפקח על הביטוח)" יבוא "לממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון כמשמעותו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (בסימן זה – הממונה על שוק ההון)";
- (2) בסעיף קטן (ו) –
- (א) בכל מקום, במקום "למפקח על הביטוח" יבוא "לממונה על שוק ההון" ובמקום "המפקח על הביטוח" יבוא "הממונה על שוק ההון";
- (ב) בפסקה (2), במקום "המפקח לא יהיה" יבוא "הממונה על שוק ההון יעביר";
- (3) בסעיף קטן (ז), במקום "למפקח על הביטוח" יבוא "לממונה על שוק ההון" ובמקום "המפקח על הביטוח" יבוא "הממונה על שוק ההון".
16. בחוק מידע גנטי, התשס"א-2000¹⁹, בסעיף 41, במקום "המפקח על הביטוח" יבוא "הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון כמשמעותו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981".
17. בחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000²⁰, בסעיף 11ג(א)(3), במקום "המפקח על הביטוח" יבוא "הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון כמשמעותו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן – הממונה על שוק ההון)".
18. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000²¹, בתוספת הראשונה –
- (1) בפרט 21, פרט משנה (א2) – יימחק;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 18 מוצע לתקן את חוק בתי משפט לעניינים מינהליים ולהסמיך את בתי המשפט לעניינים

¹⁵ ס"ח התשמ"ח, עמ' 142; התשע"ד, עמ' 713.

¹⁶ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התשע"ה, עמ' 111.

¹⁷ ס"ח התשנ"ד, עמ' 308; התשע"ו, עמ' 321.

¹⁸ ס"ח התשנ"ח, עמ' 152; התשע"ה, עמ' 292.

¹⁹ ס"ח התשס"א, עמ' 62; התשע"ד, עמ' 600.

²⁰ ס"ח התש"ס, עמ' 293; התשע"ג, עמ' 81.

²¹ ס"ח התש"ס עמ' 190; התשע"ו, עמ' 567.

"52. פיקוח על שירותים פיננסיים – החלטה של רשות לפי החוקים שלהלן, למעט החלטה של הממונה הקובעת כללים או הנחיות לפי אותם חוקים:

(1) חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, למעט החלטה לפי סעיף 2(א) לחוק האמור;

(2) חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005;

(3) חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005.

תיקון חוק הנהיגה הספורטיבית

19. בחוק הנהיגה הספורטיבית, התשס"ו-2005²² –

(1) במקום ההגדרה "המפקח על הביטוח" יבוא:

"הממונה על שוק ההון" – הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון כמשמעותו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981;

(2) בסעיף 15, בכל מקום, במקום "המפקח על הביטוח" יבוא "הממונה על שוק ההון";

(3) בסעיף 33(ד)2, במקום "המפקח על הביטוח" יבוא "הממונה על שוק ההון".

20. בחוק בנק ישראל, התש"ע-2010²³, בהגדרה "רשות פיקוח", במקום "במשרד האוצר" יבוא "כמשמעותו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981".

תיקון חוק בנק ישראל

תיקון חוק הטיס

21. בחוק הטיס, התשע"א-2011²⁴ –

(1) בסעיף 91, במקום "המפקח על הביטוח" יבוא "הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון", ובמקום "בחוק זה – המפקח על הביטוח" יבוא "בחוק זה – הממונה על שוק ההון";

(2) בסעיף 168(א)6(ב), במקום "המפקח על הביטוח" יבוא "הממונה על שוק ההון".

תיקון חוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות

22. בחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013²⁵ –

(1) בסעיף 28, בהגדרה "הממונה על שוק ההון", במקום "במשרד האוצר" יבוא "כמשמעותו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981";

(2) בסעיף 39, בכל מקום, המילים "ביטוח וחסכון במשרד האוצר" – יימחקו.

ד ב ר י ה ס ב ר

שערכאה מינהלית תרון בהן לפי כללי המשפט המינהלי – המהותי והדיוני. על כן מוצע להסמיך את בתי המשפט לעניינים מינהליים לרון בהחלטות אלה בכפוף לחריגים האמורים.

אשר לחריג השני שעניינו החלטה של הממונה הקובעת כללים או הנחיות, יובהר כי נראה שהחלטה כזו עונה על ההגדרה של המונח "תקנה" לפי חוק הפרשנות, התשמ"א-1981, ולכן ממילא לבתי המשפט לעניינים מינהליים לא אמורה להיות סמכות עניינית לרון בעתירה שעניינה החלטה כזו, נוכח סעיף 1(5) לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים. כך שהחריג האמור מוצע לשם הבהרה ולמען הסר ספק.

החלטה לפי סעיף 2(א) לחוק הפיקוח על הביטוח שעניינה מינוי הממונה, וכן למעט החלטה של הממונה הקובעת כללים או הנחיות לפי החוקים האמורים.

כיום חלקן הגדול של החלטות אלה נתון לסמכותו העניינית של בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, חלקן האחר נתון לסמכותו העניינית של בית המשפט המחוזי הכללי (ראו סעיף 102 לחוק הפיקוח על הביטוח, בנוסחו כיום) וחלק נוסף נתון לסמכותם העניינית של בתי המשפט לעניינים מינהליים (ראו פרט 21(א2) לתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים). מדובר בהחלטות מינהליות אשר אין כל הצדקה לכך שבג"ץ ירון בהן כערכאה ראשונה ואחרונה, ולצד זאת ראוי

²² ס"ח התשס"ו, עמ' 110; התשע"ב, עמ' 747.

²³ ס"ח התש"ע, עמ' 452; התשע"ב, עמ' 583.

²⁴ ס"ח התשע"א, עמ' 830; התשע"א, עמ' 949.

²⁵ ס"ח התשע"ד, עמ' 92.

23. תיקון חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2015 ו-2016), התשע"ו-2016²⁶ –
- (1) בסעיף 13, במקום ההגדרה "המפקח על הביטוח" יבוא:
- "הממונה על שוק ההון" – הממונה על שוק ההון וביטוח וחיסכון כמשמעותו בחוק הפיקוח על הביטוח;
- (2) בסעיף 14, במקום "המפקח על הביטוח" יבוא "הממונה על שוק ההון";
- (3) בסעיף 19, בכל מקום, במקום "המפקח על הביטוח" יבוא "הממונה על שוק ההון".
24. תחילה
- תחילתו של חוק זה ביום כ"ו בתמוז התשע"ו (1 בספטמבר 2016) (להלן – יום התחילה), ורשאי השר, בצו, לדחות את יום התחילה אם מצא כי הדחייה דרושה לשם היערכות להפעלת הוראות חוק זה.
25. הוראות מעבר
- (א) תקנות שהותקנו בידי שר האוצר לפני יום התחילה, מכוח סמכותו לפי סעיפים 35, 36(א), 38, 39(א) ו-141(א) לחוק הפיקוח על הביטוח ולפי סעיפים 4(א), 22, 23(ג), 24, 26, 27(ד), 33(א) ו-40 לחוק הפיקוח על קופות גמל, בעניינים שהסמכות למתן הוראות לגביהם הועברה בחוק זה לממונה על שוק ההון וביטוח וחיסכון (להלן – הממונה), ושעמדו בתוקפן ערב יום התחילה, ימשיכו לעמוד בתוקפן כל עוד לא בוטלו או הוחלפו בהוראות הממונה מכוח סמכותו לפי אותם סעיפים, כפי שהועברה לו בסעיפים 1(31) עד (34), (38) ו-2(2), (7) עד (13) לחוק זה.
- (ב) נתן הממונה הוראות המבטלות או המחליפות תקנות שקבע השר כאמור בסעיף קטן (א), יפרט בהודעה שהוא מפרסם ברשומות לפי סעיף 111א לחוק הפיקוח על הביטוח או לפי סעיף 59 לחוק הפיקוח על קופות גמל לעניין אותן הוראות, את רשימת התקנות המבטלות או המחליפות.
- (ג) על אף האמור בסעיף (א) לחוק הפיקוח על הביטוח, כנוסחו בסעיף 1(31) לחוק זה, מי שכיהן ערב יום התחילה כממונה על שוק ההון וביטוח וחיסכון במשרד האוצר, יראו אותו כמי שמונה לממונה לפי הסעיף האמור והוא יכהן בתפקיד עד תום חמש שנים ממועד מינויו לראשונה.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 24 מוצע לקבוע כי תחילתו של החוק המוצע תהיה ביום כ"ו בתמוז התשע"ו (1 בספטמבר 2016). עם זאת, שר האוצר יהיה רשאי, בצו, לדחות את המועד האמור אם ימצא כי הדחייה דרושה לשם היערכות להפעלת הוראות החוק המוצע.
- סעיף 25 לטעיה קטן (א)
- מוצע לקבוע כי תקנות שהותקנו בידי שר האוצר לפני יום התחילה, מכוח סמכותו לפי סעיפים 35, 36(א), 38, 39(א) ו-141(א) לחוק הפיקוח על הביטוח ולפי סעיפים 4(א), 22, 23(ג), 24, 26, 27(ד), 33(א) ו-40 לחוק הפיקוח על קופות גמל, בעניינים שהסמכות למתן הוראות לגביהם הועברה בחוק המוצע לממונה ושעמדו בתוקפן ערב יום התחילה, ימשיכו לעמוד בתוקפן כל עוד לא בוטלו או הוחלפו בהוראות הממונה מכוח סמכותו לפי אותם סעיפים, כפי שהועברה לו בסעיפים 1(31) עד (34), (38) ו-2(2), (7) עד (13) להצעת החוק.
- לסעיף קטן (ב)
- עוד מוצע לקבוע כי אם נתן הממונה הוראות המבטלות או המחליפות תקנות שקבע השר כאמור בסעיף קטן (א), יפרט בהודעה שהוא מפרסם ברשומות לפי סעיף 111א לחוק הפיקוח על הביטוח או לפי סעיף 59 לחוק הפיקוח על קופות גמל, לעניין אותן הוראות, את רשימת התקנות המבטלות או המחליפות.
- לסעיף קטן (ג)
- מוצע לקבוע הוראת מעבר ולהבהיר כי מי שכיהן ערב יום התחילה כממונה על שוק ההון וביטוח וחיסכון במשרד האוצר, יראו אותו כמי שמונה לממונה לפי סעיף 2(א) לחוק הפיקוח על הביטוח, כנוסחו בסעיף 1(31) המוצע, וכי הוא יכהן בתפקיד עד תום חמש שנים ממועד מינויו לראשונה.

²⁶ ס"ח התשע"ו, עמ' 39.